

Nr: 18
Din. 17 ianuarie 2020

RAPORT PRIVIND ACTIVITATEA DIRECȚIEI GENERALE ÎNVĂȚĂMÂNT CAHUL PENTRU ANUL 2019.

În ultimul timp principalii actori ai învățământului - elevii, tinerii, părinții și cadrele didactice – invocă frecvent necesitatea educației de calitate, a predării, învățării și evaluării de calitate, a performanțelor în managementul educațional înscrise ca paradigme generative în sistemul calității. Totul prin instruire, formare, dar și prin propriile puteri, prin efort rațional, prin gestiune intelligentă, prin profesionalism.

În acest context, un sistem de învățământ poate fi considerat eficient doar în măsura în care asigură accesul continuu la educație și formare, oferă deschiderea către mediul muncii, răspunzând astfel nevoilor în schimbare ale angajaților, încurajând instituțiile să se implice mai mult în educația și dezvoltarea profesională de orice tip.

Infrastructura și rețeaua instituțiilor de învățământ.

Sistemul educațional cahulean include 98 entități educaționale, din care :

- Instituții de educație timpurie – 47
 - școli primare - grădiniță – 2
 - școli primare – 1
 - gimnazii-grădinițe - 8
 - gimnazii – 28
 - licee – 10
 - instituții de învățământ special (școli auxiliare, instituții speciale) –1
- Menționăm, că la început de an școlar numărul elevilor din raion a constituit – 11106, iar la finele anului de studii – 10841 elevi.

Avem 10 instituții de învățământ general cu un număr de elevi ponderați **mai mic de 91 elevi:**

Denumirea instituției de învățământ	Nr. de elevi	Nr. de elevi ponderați
gimnaziul - grădiniță "I. Vodă", s. Bucuria	52	47
gimnaziul "C. Stere", s. Chircani	57	51
gimnaziul "M. Sarabaș", s. Cîșlița Prut	75	67
gimnaziul "I. Hașek", s. Huluboaia	59	51

gimnaziul - grădiniță "I. Vazov", s. Lopățica	57	50
gimnaziul/grad „M.Lomonosov”, s. Lebedenco	99	88
gimnaziul "M. cel Bătrîn", s. Moscovei	93	83
gimnaziul "M. Cogălniceanu", s. Cotihana	98	89
gimnaziul "A. Russo" s. Ursoaia	80	69
gimnaziul "G. Asachi" , s. Cucoara	100	89

Calitatea procesului educațional nu poate fi concepută fără dezvoltarea infrastructurii și dotarea tehnico-materială. Analiza situației din sistemul educațional nu poate fi percepută obiectiv fără contextul socio-economic, ambianța în care se dezvoltă copilul.

În anul 2019 sistemul educațional din raionul Cahul a realizat schimbări esențiale cu impact pozitiv asupra infrastructurii: s-au reparat și renovat multe grădinițe și școli; s-au creat terenuri de joacă; s-au dotat sălile cu mobilier și material didactic; s-au renovat centralele termice în 3 instituții; s-au reparat și dotat blocurile alimentare. Astfel, în educația timpurie s-au făcut investiții în valoare de 26 564 232 lei, iar în instituțiile școlare în sumă de 5 225 458 lei.

La inițiativa CR Cahul s-au dotat toate instituțiile de învățământ general din raion cu mobilier școlar (bănci și scaune), pentru treapta primară, începând cu 1 septembrie 2019 .

Totodată, menționăm, că mai avem probleme privind asigurarea cu echipament TIC. Din cele 47 de instituții preșcolare: 38 de instituții sunt conectate la rețeaua de internet, având în dotare doar 66 calculatoare, dintre care 26 notebook-uri.

Puțin mai bună este situația în instituțiile școlare. Dotate cu echipament TIC sunt toate instituțiile, doar că o bună parte din ele sunt depășite tehnic. Vreau să reiterez, că instituțiile cu un management finanțiar bine chibzuit și aplicat eficient și-au procurat calculatoare, table interactive, televizoare cu conexiune la Wi-Fi, echipament sportiv etc.

În anul 2019 toate instituțiile de învățământ general treapta I și II au activat în regim normal, nu s-au atestat abateri de la normele ergonomicice și sanitario-igienice de către serviciile de specialitate.

Eforturile întreprinse de către Consiliul Raional Cahul, Consulatul General al României la Cahul și Episcopia Basarabiei de Sud au permis odihnă a **3623 copii** din raionul Cahul în taberele de odihnă din România și Republica Moldova.

Anul 2019 a fost un an al realizării cu succes a obiectivelor propuse în asigurarea funcționării și dezvoltării instituțiilor de învățământ general din raion.

Dezvoltarea infrastructurii și bazei didactice-materiale în anul 2019 s-a realizat prin :

- ✓ procurarea materialului didactic și mobilierului pentru salile de clasă, laboratoare în 36 de instituții.
- ✓ Achiziționarea unui număr de 25 calculatoare performante pentru instituțiile de învățământ general (procurate din bugetul instituțiilor).
- ✓ Dotarea salilor de sport cu material sportiv necesar desfășurării în condiții optime a orelor de educație fizică - în mediu 3000 lei per instituție (din bugetul instituțiilor).

Investițiile în sistemul educațional cahulean sunt în continuă creștere.

Astfel, pentru întreținerea sistemului educațional au fost alocați 207045,0 mii lei, comparativ cu 16664,8 mii lei alocați în 2018. Componenta raională a constituit 11309,3 mii lei și 2806,2 mii lei pentru educația incluzivă. Alimentației copiilor ii revine 4,54 %.

Deși resursele financiare alocate par a fi impresionante repartizarea lor conform codurilor economice (articole de cheltuieli) pentru întreținerea și dezvoltarea sistemului educațional demonstrează insuficiență de surse pentru dezvoltarea instituției.

Total s-au cheltuit pentru reparații capitale 14781,7 mii lei și 854,8 mii lei pentru reparații curente în scopul îmbunătățirii condițiilor de organizare și desfășurare a procesului instructiv-educativ în instituțiile de învățământ general din raion.

Total, în cele 96 de instituții sunt înmatriculați 16665 copii și elevi:

- a) Învățământul preșcolar - 5582
- b) Învățământul primar – 4482 (01.10.2018) 4396 (31.12.2019)
- c) Învățământul gimnazial – 5360 (01.10.2018) 5243 (31.12.2019)
- d) Învățământul liceal – 1241 (01.10.2018) 1179 (31.12.2019)

Datele statistice ne arată că anual numărul elevilor scade aproximativ cu 300 copii.

Spre exemplu anul acesta au plecat 265 elevi și au revenit doar 53.

Oferta de înmatriculare în clasa I este de 1091 copii.

Analizând situația din sistemul educațional cahulean la domeniul **"Management și resurse umane"** constatăm că la data de 31 decembrie 2019 în instituțiile de învățământ activau 1930 cadre didactice, dintre care :

- Cu grad didactic superior –25
- Cu grad didactic unu –98
- Cu grad didactic doi –1082
- Fără grad didactic –357
- Tineri specialiști –30
- Pensionari - 338, cu 135 mai mult decât în anul precedent.

Tin să evidențiez, că dificultățile în asigurarea calității serviciilor educaționale prestate, sunt influențate de numărul în creștere a copiilor rămași fără îngrijirea părinților, cu impact negativ asupra sănătății și echilibrului emoțional, cu modificări esențiale în sistemul de valori, dezinteres pentru învățare și lipsă de

motivație școlară, fapt ce indică asupra stagnării dezvoltării instituțiilor educaționale, mai accentuat în localitățile rurale, în care numărul mic de copii pune la îndoială funcționalitatea ulterioara a instituției, ce are la bază finanțarea per elev.

Un rezultat esențial în învățământul general este ***promovarea politicilor de incluziune a copiilor cu nevoi speciale***. Politicile de incluziune în domeniul preșcolar și scolar sunt aplicate corect și creează oportunități pentru integrare ușoară în comunitățile educaționale. Apreciem implicarea temeinică a MECC și altor instituții abilitate în implementarea politicilor de incluziune a copiilor.

Promovând politicile de incluziune școlară în instituțiile de învățământ general funcționează 38 Centre de Resurse. În instituțiile școlare își fac studiile 328 elevi cu CES și 67 copii în IET. Un argument forte este că procesul de integrare a copiilor cu CES a sporit, numărul copiilor cu instruire la domiciliu s-a micșorat cu 50 %. Este de mentionat faptul ca anul acesta au fost exclusi din categoria copiilor cu CES 27 copii, ceea ce înseamna că acești 27 copii, oferindu-se serviciile de suport, au ajuns să poată reusi în baza curriculei generale impreuna cu semenii. Grăție efortului depus de cadrele didactice de sprijin au fost excluși din categoria copiilor cu CES : Valeni (5 copii), AI Cuza (4) Brânza (4), Pelinei (3).

Constatăm, însă, anumite dificultăți în promovarea educației incluzive :

- fluctuația cadrelor didactice de sprijin;
- lipsa echipamentelor specializate ce ar facilita oferirea asistenței psihopedagogice copiilor cu diferite tipuri cu dizabilități.

Totodată recomandăm cadrelor didactice la disciplinile scolare să nu lase responsabilitatea pentru copii cu CES doar pe umerii cadrelor didactice de sprijin, dar să le asigure dezvoltarea prin individualizarea procesului educational.

Soluționarea problemelor expuse este câmpul de intervenție al DGI/ SAP, precum și al managerilor școlari. La acest domeniu trebuie să recunoaștem, că s-au realizat în ultimii ani cele mai multe formări, investiții și schimburi de bune practici!

Așa dar, în anul 2019 la solicitarea MECC a fost organizat un seminar republican pentru șefii SAP în cadrul căruia s-au diseminat practicile pozitive din raion la acest aspect.

Deși, la capitolul *Resurse umane* au fost înregistrate unele reușite, DGI Cahul se confruntă și cu următoarele probleme:

Una din cele mai mari probleme din sistemul educațional raional –insuficiența resurselor umane.

Constatăm creșterea indicatorilor, ce țin de vîrstă medie a personalului didactic angajat și scăderea ponderii pedagogilor interesați de atestare, de proiecte educaționale.

S-a remarcat dezinteres pentru participare la concursuri pentru funcțiile de directori sau directori adjuncți. Ca rezultat la sfârșitul anului de studii în 22

instituții de învățământ general sunt vacante multe posturi de directori. Cea mai importantă problemă a anului 2019 (alături de problema deficitului bugetar), a fost insuficiența cadrelor didactice. De la MECC am solicitat 74 tineri specialiști. Au fost direcționați de către MECC 30 de specialiști. Repartizarea tinerilor specialiști a devenit o procedură formală, deși, așteptată cu interes special de fiecare conducător de instituție. În anul 2019 s-au încadrat în cîmpul muncii, conform repartizării, doar 6 tineri specialiști.

Concluzie: Pentru a ajunge la rezultate remarcabile, educabililor trebuie să li se asigure un corp profesoral bine școlit și motivat.

Dificultăți esențiale în asigurarea cu cadre didactice sunt:

- ✓ Educatori-9
- ✓ Învățători -15;
- ✓ Prof de fizică – 4;
- ✓ Matematică-9;
- ✓ Chimie -4;
- ✓ Limbă rusă _5;
- ✓ Limbă franceză – 6;
- ✓ Istorie – 5 etc

În majoritatea instituțiilor, din mediul rural, situația devine critică pe an ce trece.

Suntem nevoiți să solicităm sprijinul și susținerea a 338 pensionari, ceea ce constituie 21%, cu 9% mai mult decât în anul precedent de studii.

Lista problemelor ce țin de domeniul "Resurse umane" poate fi continuată:

- ✓ Implicarea persoanelor fără pregătire specială în domeniu: părinți, ONG în aprecierea conținuturilor curriculare, a formelor de predare-evaluare; a metodelor de educație etc;
- ✓ Denigrarea imaginii cadrelor didactice de mass-media, care preluând informații și neinvestigate de pe rețelele de socializare mediatizează acestea la TV.
- ✓ O necesitate stringentă este și prezența unei unități de jurist în cadrul DGI, care ar oferi suport juridic managerilor instituțiilor de învățământ general în soluționarea sumedeniilor de probleme.
- ✓ Totodată se simte lipsa unui specialist în cadrul DGI în domeniul achizițiilor publice care ar putea să ofere consultanță și suport în organizarea procedurilor de achiziții publice.

Mentionăm că și domeniul **"Curriculum. Monitorizare și control"** a fost în vizorul DGI Cahul având ca scop creșterea randamentului școlar și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice și manageriale. Astfel, au fost organizate diverse activități de dezvoltare profesională:

- 16 mese rotunde;
- 5 conferințe;
- 46 seminare instructive;
- 38 ateliere de lucru,

unde au fost formate cadre didactice și manageriale. Au beneficiat de formare externă privind Standardele de competență profesională pentru cadrele didactice / manageriale 186 cadre didactice.

Au beneficiat de formare externă privind implementarea Curriculum-ului dezvoltat 2019 - 67 formatori locali și alți 4 formatori locali, privind implementarea Curriculumului Educației Timpurii. Apreciam susținerea MECC și a IȘE pentru oportunitatea de a participa la aceste formări absolut gratuit. Astfel, 897 de cadre didactice de la ciclul gimnazial și 421 cadre didactice și manageriale din IET din r. Cahul au urmat stagii de formare în teritoriu.

Evaluarea managementului unităților școlare a fost realizată în cadrul a 22 investigații tematice; 9 vizite de acordare a ajutorului metodic, numit la noi "Desant metodic". În scopul monitorizării aplicării eficiente a politicilor educaționale la capitolul " Nomenclatorul tipurilor de documentație școlară și rapoarte în învățământul general"; "Metodologia privind repartizarea timpului de muncă a personalului didactic din instituțiile de învățământ general" și "Instrucțiunea privind managementul temei pentru acasă" au fost realizate vizite în 24 instituții de învățământ general.

În urma monitorizării au fost identificate punctele forte și carentele și respectiv au fost elaborate planuri de acțiuni privind remedierea acestora.

Gradul de pregătire profesională și corespunderea cu Standardele de competență profesională ale cadrelor didactice / manageriale a fost evaluat în cadrul vizitelor de diverse tipuri. Am constatat, că autoevaluarea / evaluarea anuală internă a cadrelor didactice nu se realizează în toate instituțiile de învățământ. Cunoaștem, că ANACEC-ul lucrează la definitivarea *Metodologiei de evaluare internă a cadrelor didactice* și suntem în așteptarea acesteia pentru a înlătura neajunsurile și pe această dimensiune.

Un indicator de bază pentru analiza serviciilor educaționale prestate în anul 2019 este *participarea la educație și rezultatele elevilor* .

Rata de promovabilitate în învățământul primar constituie 100% dar nu considerăm, că rata înaltă este motiv de mulțumire deplină. Elevul din învățământul primar are nevoie de susținere prin intermediul grupelor de meditație.

Amintim, că din numărul total de elevi din raion 2433 de copii, adică 21,33% sunt cu un părinte sau chiar cu ambii părinți plecați peste hotarele țării.

Nu am inclus aici numărul familiilor social-vulnerabile (1248), care nu pot asigura susținerea copilului, ca rezultat avem înregistrate acțiuni de violență, de comportament inadecvat, toate apărute ca rezultat al dificultăților de comunicare, din lipsa atașamentului și sprijinului familiei. Este nevoie de reintrodus grupele de

meditație pentru copiii din clasele primare și rugăm respectuos, ca în actele normative această opțiune să fie inclusă nu cu titlul RECOMANDABIL, dar obligatoriu, cu susținerea financiară din bugetul de stat. Acest lucru este important, din motiv că bugetul instituției, de obicei, nu este apt de a acoperi cheltuielile respective.

Sesiunea de examene 2019 în gimnaziu a scos în evidență **o promovabilitate de 100%**. Este evident rezultatul unei munci asidue realizate de cadrele manageriale și didactice în pregătirea pentru examene, ne bucurăm pentru relația de colaborare dintre DGI și managerii instituțiilor, grație cărei am putut valorifica principiile unei evaluări exigente, regulamentare.

Un indicator important în determinarea calității serviciilor educaționale prestate în liceu este **examenul de bacalaureat**. Indicatorii de promovabilitate scot în evidență problema calității predării. Ca rezultat final rata de promovabilitate este de 100% pentru candidații anului curent de studii din:

- IP Liceul Teoretic "M.Sadoveanu ", s.Giurgiulești, director - Machedon Silvia
- IP LT "D. Cantemir" Cahul, director – Șerepera Svetlana
- IP LT "Ioan Voda" Cahul, director – Chiciuc Constantin.

Țin să menționez că cea mai mare medie (7,23) a acumulat-o IP LT "Ion Creangă" Cahul, director – Caraja Rodica.

Cea mai scăzută promovabilitate se constată la disciplina matematică.

Concluzii generale : *Rata de promovabilitate a candidaților din sesiunea bacalaureat, inclusiv restanțierii constituie 83,33% .*

Rezultatele examenelor denotă neajunsuri în aplicarea Standardelor de eficiență a învățării în cadrul realizării evaluărilor, în concordanță cu Referențialul de evaluare a competențelor specifice formate elevilor. Practic în toate instituțiile se constată o discrepanță de peste o unitate între media anuală și media de la examen.

În contextul indicatorului **acces și participare la educație** precizăm, că rețeaua instituțiilor școlare include 14 școli de circumscripție, care asigură servicii educaționale pentru elevii din 34 localități arondate, transportați fiind cu 15 autobuze școlare. În programul de acțiuni orientat spre crearea "unei școli mai bune" – în instituțiile de circumscripție sunt realizate activități de dezvoltare profesională, de asigurarea condițiilor de infrastructură.

Alimentarea copiilor a fost organizată conform normelor, au fost alimentați gratuit toți copii claselor primare. Cu susținerea CR Cahul au fost alimentați gratuit, 257 elevi din familiile social-dezavantajate din clasele V-XII. S-a imbunătățit simțitor și alimentația copiilor în IET, mărindu-se suma acordată pentru fiecare copil.

Sistemul educațional raional este completat cu două Centre de Creație a Copiilor: "Universul" și "Miorița". Aici activează 1138 de copii integrați în 43 cercuri pe interese în 21 de filiale. Centrele de Creație oferă oportunități de participare la activități extracurriculare pentru elevii din localități rurale.

Copii participă cu plăcere la diverse activități și se bucură de rezultate performante.

Un domeniu de activitate, ce solicita atentie si grija speciala este odihna copiilor, organizată in Taberele de odihna Romantica, s.Moscovei, unde au activat 5 schimburi (1000 copii) a câte 200 copii in fiecare schimb, Copii lui Hristos, s.Larga Noua – 7 schimburi a câte 100 copii in fiecare schimb,

Taberele cu sejur de zi pe linga instituțiile de invățământ general

- Scoala primara/ gradiniță A.Donici . mun . Cahul - 3 schimburi (255 copii) a câte 85 copii in fiecare schimb
- Gimn./gradiniță S.Esenin, s. Alexanderfeld - 2 schimburi (50 copii) a cate 25 copii in fiecare schimb
- L.T P.Rumeanțev, mun. Cahul- 3 schimburi (255 copii) a cate 75 copii in fiecare schimb
- Asociatia obștească CIMDI c. Zărnești 93 tineri + 20 copii in zilele festive.
- 137 copii au beneficiat de biletă gratuite in taberele din România. Bilete oferite de către de Ministerul Românilor de Pretutindeni prin Consulatul General al României la Cahul (Dna Anca Corfu – Consul general), iar in luna august curent circa 100 copii din Filiala Cahul a Asociației Naționale a scouților din Moldova au participat la cel de-al 23 campament regional de Sud al scouților la Giurgiulești. In sezonul estival 2019 s-au renovat 5 casuțe in suma de 729.853 lei (in total renovate 21 casuțe), au fost alocați 149.564 lei pentru reparații curente. Pentru imbunătățirea condițiilor de odihna si intremare a sanatatii copiilor au fost alocati 238.981 lei pentru procurarea echipamentului, utilajului si mobilierului. O problema majora si stringentă ramane angajarea personalului didactic si auxiliar din cauza salariilor mici. Propunem modificarea Regulamentului de activitate al taberei.

La Domeniul: *Parteneriat și relații comunitare* avem succese remarcabile.

O experiență inedită ne este oferită de parteneriatul educațional transfrontalier cu ISJ Brăila, Sindicatul Invățământului Brăila, ISJ Vaslui , România, ISJ Galați , România , CCD Buzău, ISJ Hunedoara , România, ISJ Bacău, ISJ Tulcea, ISJ Râmnicu-Vâlcea. Datorită parteneriatului fidel am beneficiat de 3500 cărți pentru bibliotecile școlare.

Parteneriatele respective dau roadele așteptate. Așa dar, 402 cadre didactice din r. Cahul au participat la ședințele Cercurilor pedagogice în diferite instituții din România.

Un alt aspect al parteneriatului le revine părinților ca parteneri importanți ai școlii. Ar fi necesar ca să se implice în deciziile unităților de învățământ, în monitorizarea democratică a performanțelor acestora. Noi ne-am dori ca părinții să ia atitudine de viață școlii, în procesele de consultare publică și de decizie. Așa cum se practică într-un sir de instituții ce au beneficiat de formări în cadrul proiectului "Școala mea":

1. LT "Ion Creangă"
2. LT "Ioan Vodă"
3. LT "A. Mateevici" A.I. Cuza
4. LT Giurgiulești
5. LT Slobozia-Mare
6. LT Colibași
7. Gimnaziul Crihana Veche
8. Gimnaziul Andrușul de Jos
9. Gimnaziul Cucoara
10. Gimnaziul Zîrnești
11. Gimnaziul Badicul Moldovenesc
12. Gimnaziul Roșu

Din păcate, lipsa de informare, dezinteresul lor, implicarea ineficientă, posibilități financiare reduse, mai ales în mediul rural, nu fac din părinți un factor determinant al succesului socio-intelectual al copiilor. De aceea DGI Cahul crede că e necesar de a revitaliza "Școala pentru adulți".

Raportul a inclus rezumativ constatări și concluzii din diverse domenii. Reieseind din acest fapt, foaia de parcurs a acestui an de studii este direcționată spre aceleași domenii:

- **Domeniul: Infrastructura și rețeaua instituțiilor de învățământ**
- **Domeniul: Management și resurse umane;**
- **Domeniul: Curriculum. Monitorizare și control ;**
- **Domeniul: Parteneriat și relații comunitare.**

Ca perspective de dezvoltare în anul 2020 ne propunem:

- *Crearea unei infrastructuri și a rețelei de instituții educaționale(crearea filialelor) dimensionată eficient, în conformitate cu tendințele demografice, sociale și corespunzătoare standardelor actuale de calitate;*
- *Îmbunătățirea managementului resurselor în educație, dezvoltarea, sprijinirea și motivarea cadrelor didactice pentru asigurarea educației de calitate;*
- *Crearea unor parteneriate educaționale durabile, axate pe beneficii comune pe termen lung;*

- Implementarea Curriculum-ului Național, asigurând formarea de competențe cheie necesare pentru creșterea și dezvoltarea personală, socială și profesională pe parcursul întregii vieți.

Şef al DGJ

Valeriu Baban

